

Veranderingen Dommel in Eindhoven

Maud van den Elzen

Onderzoeksvraag

Wat zijn de effecten van de aanpassingen aan de Dommel geweest voor de rivier in Eindhoven?

Gebiedsbeschrijving

De Dommel is een rivier die onderdeel is van een **stroomgebied** door het oosten van Noord-Brabant (Afbeelding 1). Deze rivier heeft de afgelopen jaren in Eindhoven veel veranderingen ondergaan. De Dommel was niet op alle plaatsen een bron van natuur, rust en ontspanning. Doordat deze rivier veel gebruikt werd voor ongezuiverde lozingen van de zinkertsverwerkende industrie, raakte hij verontreinigd met Cadmium en Zink. De rivier zal natuurvriendelijkere kades krijgen en een mooiere aanblik. Om de Dommel weer een bron van natuur, rust en ontspanning te maken waren er veranderingen nodig. Het doel van de aanpassingen was onder andere het verschonen van de grond.

Afbeelding 1: Het werkgebied van het waterschap de Dommel ^[1].

Resultaten

Het proces om de Dommel een schonere waterkwaliteit te geven is gestart met het baggeren van de bodem. Daarbij is verontreinigd slib verwijderd. De Dommel is eerder gekanaliseerd op verschillende locaties, maar nu zijn de oorspronkelijke meanders teruggelegd om het ecosysteem van de rivier te herstellen. Deze aanpassing geeft de rivier meer ruimte en verbeterd de **afvoercapaciteit** van de Dommel.

Afbeelding 2: Aanleg van nieuwe meanders in de Dommel

Afbeelding 3: Vistrap in de Dommel

Door middel van een **stuw** in de rivier wordt de instroom van water in de Dommel afgeremd. Om het visleven te bevorderen en ze te beschermen voor obstakels in de rivier is er in de Dommel een **vistrap** aangelegd.

Daarnaast zijn een aantal maatregelen genomen om de omgeving te beschermen voor overstromingsgevaar. Aanleg van verhoogde oeverwallen zorgen voor bescherming. Op veel plaatsen worden deze verhogingen gebruikt voor wandel- en fietspaden. Naast de bescherming tegen hoog water zijn er extra plekken gecreëerd voor **retentie** van water.

Conclusie

De Dommel is na de veranderingen zichtbaar veranderd. Het is van een rechte rivier naar een natuurlijk kronkelende rivier gegaan. Onderzoek heeft aangetoond dat de waterkwaliteit sterk verbeterd is en daarbij ook de grondkwaliteit. Voor de rivier helemaal hersteld is zullen er nog een paar jaren overheen moeten gaan om de dieren, planten en het hele ecosysteem een kans te geven zich te ontwikkelen. Voor de mens ziet het er nu al vele malen aantrekkelijker uit dan voorheen. Ondanks het veelbelovende vooruitzicht zal voor de planten en dieren tijd moeten bepalen of de aanpak van de Dommel ook hiervoor effectief zal zijn. Hoe het er nu uit ziet lijkt het geslaagd.

Referenties

Bronnen:

- (1) Eindhovens Dagblad (18 sept. 2013). Nieuw beheersplan De Dommel. Geraadpleegd op 23 jan. 2016 van <http://www.ed.nl/regio/eindhoven/nieuw-beheersplan-de-dommel-1.4010451>
- (2) Heesterakker Leeft (25 juni 2015). De Dommel Natuurlijk Schoon. Geraadpleegd op 23 jan. 2016 van <http://www.heesterakkerleeft.nl/msg/82/DE-DOMMEL-NATUURLIJK-SCHOON!>
- (2) Waterschap de Dommel (21 okt. 2013). Dommel door Eindhoven. Geraadpleegd op 23 jan. 2016 van <http://www.dommel.nl/algemeen/actueel/werk-in-uitvoering/gerealiseerde-projecten/dommel-door-eindhoven.html>

Afbeeldingen:

- [1] Waterschap de Dommel, 23 jan. 2016, <http://www.dommel.nl/algemeen/bestuur-en-organisatie/werkgebied/werkgebied.html>
- [2] Waterschap de Dommel, 30 jan. 2016. <http://www.dommel.nl/algemeen/actueel/werk-in-uitvoering/eindhoven/kleine-dommel-tussen-eindhoven-en-nuenen.html>
- [3] Eindhoven in Beeld, 23 jan. 2016, <http://www.eindhoven-in-beeld.nl/picture/show/35735/Vistrap-in-de-Dommel>